

staa nemlig i samme Forhold til Præsten, til hvem de have løst Sognebaand, som til den anden Præst. Efter hvad jeg forstod det ærede Medlem, har han følt sig, om jeg maa sige krænklet ved, at jeg havde sat Betjening ved Sakramenterne i Forbindelse med Offeret. Jeg vil tilbøds indrømme ham, at det er noget uheldigt, men saa uheldige have alle danske Bestemmelser om denne Sag været i 200 Aar; al Offerpligt hviler paa det Forhold, at man lader sig betjene til Skrifte og Sakramente. Det hedder i Hovedbestemmelsen af 15de December 1670 § 5: De, som lade sig betjene til Skrifte og Sakramente, ere offerpligtige, og vel findes der senere i Loven et Forbud imod Skrifteoffer, men saa eksisterer der endnu senere en anden Bestemmelse om det samme Forhold; det er en Rancelliskrivelse af 19de Jult 1823, som erklærer det for tiladeligt at tage Skrifteoffer. Det ærede Medlem vil altsaa se, at det ikke er noget saa aldeles Nyt, at sætte Betjeningen med Sakramenterne og Offerpligt i Forbindelse med hinanden, og derfor vil det ærede Medlem dog maasse moderere noget sin Ungstelse, fordi jeg ikke talte om Andet end de alt længe gjældende Love og opkastede Spørgsmaal om, hvorvidt de gjældende Love ikke ogsaa maatte ophæves ligeoverfor Sognebaandsløserne, naar de ophæves ligeoverfor andre? Det meget ærede Medlem for Svendborg Amts Bdie Valgkreds (S. A. Hansen) havde nemlig gjort gjældende, at det var urigtigt, at man ved at ophæve de gjældende Love i Menigheden selv med det Samme vilde komme til at ophæve dem ligeoverfor Sognebaandsløserne og binde dem ved det Forbud, man almindelig udstedte. Det Striden dreiede sig om, var, hvorvidt man virkelig var istand til at gjøre noget saa Alvorligt i Sognebaandsløsningsforholdene, at lade Offerpligten der vedblivende have Gyldighed under dens øvrige Ophævelse, uagtet Sognebaandsløsningen er indordnet under alle andre kirkelige Love; det er Hovedspørgsmaalet og ikke de Ord, som det ærede Medlem saa stærkt har citeret og i hvilke jeg kun anførte Aarhundreders gjældende Love. Siden jeg har Ordet, skal jeg ganske kortelig, saaledes som jeg ved 2den Behandling tillod

mit at antyde, præcisere de Ting, som jeg finder uheldige ved Loven, og dem, som jeg finder principstridige, og paa Grund af hvilke jeg ved denne Leilighed sikkerlig vil stemme imod Loven. Der er det Uheldige ved Loven, at man taler om, at nu skal Tiendevederlaget indbetales til Jorddrotten og indbetales til Amtstuen. Det, der kan indvendes derimod, er tidt fremhævet, og jeg skal ikke dvæle derved, men en saadan Indbetaling vil ved strengere Fordringer vække Misfornøielse hos en stor Del af Befolkningen. Det var nu een Ting, som er uheldig ved Lovforslaget, som det foreligger. Et andet Punkt er, at man kaster sig først over Afløsningen af Præstetienden; vil man have en Afløsning sat igjennem, og vil man faae nogen Finansminister til at sige Ja til det, medens han sagde Nei i 1850 paa Grund af de store Pengespørgsmaal, som kom i Bevægelse, saa maa man tage det succesfulde, een Tiende ad Gangen, og da er det utvivlsomt lettere at faae Kongetienden afløst, som aldeles har tabt sit Formaal, og saa derefter faae Kirketienden afløst, som ogsaa for Størstedelen er kommen paa Afveje, og saa lade Præstetienden, fordi den virkelig har bevaret sit Formaal, staa indtil videre. Hvis man ikke tager det saaledes, vil man svække Muligheden af Tiendens Afløsning, og man vil ikke naa at faae dette Spørgsmaal sat igjennem, thi man skal sandelig dog ved Tiendens Afløsning huske paa, at det dreier sig om et Kapital af vist omtrent 72 Millioner. Det Erinde, jeg finder uheldigt ved Loven, er dens Bestemmelse om Alderstillsæg. Jeg kan ikke forstaa Lovens Bestemmelser anderledes, end at Alderstillsægene ville tilfalde Præsterne i de høieste Embeder; det finder jeg høist uheldigt. Dernæst kaster man Præsternes Pensionering over paa Statskassen, men vi have allerede set ved Skolelærernes Pensionering, i hvilken uendelig Grad denne Konto er voret op ved de Bidrag, der udredes af Amt og Statskasse, og jeg er overbevist om, at, dersom der ikke paa en eller anden Maade gjøres noget Egnende, som der blev gjort ifjor i det andet Forslag, for at sætte en Stopper mod en altfor stærk Tilgang ved Pensionering af Præster, saa vil efter ikke altfor lang Tid